

Sygnatura akt VI Ka 1161/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **4 marca 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Ficek (spr.)

Sędziowie SSO Kazimierz Cieślukowski

SSR del. Marcin Schoenborn

Protokolant Agata Lipke

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014 r.

sprawy **R. K. /K./** ur. (...) w G.,

syna E. i O.

oskarżonego z art. 270§2a kk w zw. z art. 270§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 5 sierpnia 2013 r. sygnatura akt IX K 996/13

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

1. uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. D. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VI Ka 1161/13

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 5 sierpnia 2013 roku sygn. akt IX K 996/13, warunkowo umarzającego postępowanie karne wobec R. K. o osiem czynów z art.270 § 2a kk w zw. z art.270 § 1 kk na okres próby 2 lat, apelację wywiódł prokurator.

Orzeczenie Sądu Rejonowego zaskarżył w całości na niekorzyść R. K.. Wyrokowi zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, który miał wpływ na jego treść, a polegający na niezasadnym przyjęciu przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, iż dowody ujawnione w toku postępowania przygotowawczego i ustalone na ich podstawie okoliczności, nie dają podstaw do przyjęcia, iż

oskarżony R. K. dopuścił się ośmiu przestępstw z art.297 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk i przyjęcie, że R. K. dopuścił się ośmiu przestępstw z art.270 § 2a kk w zw. z art.270 § 1 kk, co w konsekwencji skutkowało warunkowym umorzeniem prowadzonego przeciwko niemu postępowania karnego, podczas gdy dowody te i poczynione na ich podstawie w sposób prawidłowy ustalenia prowadzą do wniosku, iż oskarżony R. K. dopuścił się ośmiu przestępstw z art.297 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk, a co za tym idzie warunkowe umorzenie prowadzonego przeciwko niemu postępowania karnego nie jest możliwe;

- obrażę przepisów prawa materialnego, a to art.101 § 1 pkt 4 kk, poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego prowadzonego przeciwko R. K. w zakresie zarzucanych mu czynów z art.270 § 2a kk w zw. z art.270 § 1 kk, popełnionych przez niego w dniu 31 maja 2005 roku, 15 maja 2006 roku, 8 maja 2007 roku i 7 maja 2008 roku, podczas gdy upłynął już przewidziany w art.101 § 1 pkt 4 kk okres przedawnienia karalności tych czynów, w związku z czym należało w tym zakresie umorzyć przedmiotowe postępowanie działając na zasadzie art.17 § 1 pkt 6 kpk.

Podnosząc te zarzuty oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje :

Apelacja prokuratora zasługiwała na pełną akceptację.

Sąd Rejonowy ustalił, że R. K. osiem razy w latach 2005-2012 w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. złożył w imieniu S. R. w celu użycia za autentyczny wniosek o przyznanie płatności za dany rok, zawierający uprzednio przez siebie podrobiony podpis S. R.. Mając na uwadze tego rodzaju ustalenia faktyczne ma rację skarżący, że czyny te należało zakwalifikować jako przestępstwa z art.297 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk, a nie z art.270 § 2a kk w zw. z art.270 § 1 kk. Zasadnie pisze apelujący, poruszając się w granicach zdarzeń historycznych wyznaczonych zarzutami zawartymi we wniosku o warunkowe umorzenie postępowania, że wnioski o przyznanie płatności z podrobionymi podpisami były dokumentami nierzetelnymi i miały przy tym istotne znaczenie dla pozyskania płatności przez S. R., gdyż stanowiły niezbędny warunek ich uzyskania. Trafne jest też stanowisko, że poprzez złożenie tych wniosków R. K. działał w celu uzyskania dotacji dla S. R. od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która dysponuje środkami publicznymi. Nie jest kwestionowane w doktrynie i orzecznictwie stanowisko Sądu Najwyższego, że penalizacją przewidzianą w przepisie art. 297 § 1 kk objęte zostały również zachowania polegające na przedstawieniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności istotnych dla uzyskania wsparcia finansowego (postanowienie SN z 2011.05.19, I KZP 3/11, OSNKW 2011/6/48). Na akceptację zasługuje też twierdzenie apelacji, że popełnienie przestępstw z art.297 § 1 kk wraz z podrobieniem podpisów, nasuwa poważne wątpliwości co do przyjęcia w zakresie fałszu dokumentu wypadku mniejszej wagi opisanego w art.270 § 2a kk. Na marginesie dodać trzeba, że „kumulatywna kwalifikacja z art. 297 § 1 kk i art. 270 § 1 kk ma miejsce jedynie wówczas, gdy sprawca w celu, o jakim stanowi art. 297 § 1 kk, używa dokumentu jako autentycznego, który sam podrobił, zaś dla oddania całej zawartości bezprawia konieczne jest powołanie w podstawie skazania obu przepisów przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk” (wyrok SA w Katowicach z 2013.03.07, II AKa 25/13, LEX nr 1341980).

Przyjęcie, że zachowanie R. K. wyczerpuje znamiona ośmiu przestępstw każde kwalifikowane z art.297 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk prowadzi do niemożności wydania decyzji o warunkowym umorzeniu postępowania karnego. Czyny z art. art.297 § 1 kk i art.270 § 1 kk zagrożone są karą do 5 lat pozbawienia wolności, zaś warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 3 lat pozbawienia wolności. Natomiast z uwagi na specyfikę tych czynów nie może dojść do spełnienia warunku z art.66 § 3 kk.

Zgodzić należało się również z drugim zarzutem apelacji. W sytuacji, gdy Sąd Rejonowy zaakceptował kwalifikację i opis czynów zarzucanych R. K., to nie powinien w całości warunkowo umorzyć postępowania, gdyż w zakresie czynów z 31 maja 2005 roku, 15 maja 2006 roku, 8 maja 2007 roku i 7 maja 2008 roku doszło do przedawnienia ich karalności.

Jak już wskazano, miałyby to miejsce jedynie przy kwalifikacji z art.270 § 2a kk w zw. z art.270 § 1 kk, którą z przyczyn podanych powyżej nie dało się zaakceptować.

Z tych to powodów Sąd Okręgowy uchylił wadliwy wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach.

W ponownym postępowaniu, wobec złożonego przez prokuratora wniosku o warunkowe umorzenie postępowania, Sąd Rejonowy zgodnie z art.341 § 2 kpk skieruje sprawę na rozprawę. Wniosek prokuratora o warunkowe umorzenie postępowania zastępuje akt oskarżenia. W terminie 7 dni prokurator jest zobowiązany dokonać czynności określonych w art. 333 § 1-2 kpk. Następnie Sąd I instancji przeprowadzi pełne postępowanie dowodowe. Będzie pamiętał, że opis czynu musi być dostosowany do zmienionej kwalifikacji prawnej. Sąd Okręgowy nie ma wątpliwości, że taka zmiana nie jest wyjściem poza granice prokuratorskich zarzutów zawartych we wniosku o warunkowe umorzenie postępowania. Niemniej jednak zarzuty te nie zawierają wszystkich znamion ustawowych przestępstwa z art.297 § 1 kk. Sąd Rejonowy uwzględni również zapatrywania prawne przedstawione powyżej. Rozważy też zasadność przypadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci oryginałów wniosków o przyznanie płatności, a zwłaszcza czy dokumenty te nie powinny być zwrócone Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Ponieważ w postępowaniu odwoławczym R. K. korzystał z pomocy prawnej świadczonej z urzędu, na rzecz obrońcy Sąd odwoławczy zasądził kwotę 516,60 złotych. Obrońca na rozprawie apelacyjnej złożył wniosek o przyznanie nieopłaconych kosztów obrony z urzędu, a nadto został ustanowiony wyłącznie do tego postępowania. Z wydaniem wyroku przez Sąd Okręgowy jego udział w sprawie zakończył się.